

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/2023-496-7

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Alissa Hmelnitskaja

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 17.04.2023 Tallinnas

Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja – XXX
e-posti aadress: XXX

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1, § 4 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 2 p-de f ja g alusel, samuti arvestades IKÜM artikliga 6, teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Lõpetada XXX poolt hallatavas Facebooki kontol XXX YYY isikuandmete avalikustamine.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 02.05.2023. Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspektsiooni e-postiaadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha 300 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

IKÜM artikli 58 lõike 2 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse algtada väärteomenetlus IKS § 69 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni

20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksiooni (AKI) menetluses on YYY (kaebaja) kaebus seoses asjaoluga, et XXX (andmetöötleja või vastutav töötleja) on avalikustanud enda Facebooki kontol kaebaja isikuandmeid. Kaebuse kohaselt sai avalikustatud kaebajast tehtud fotod ja helisalvestised, milles on kuulda kaebaja häält.

Alustasin IKS § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse, mille raames oli tehtud ettepanek isikuandmete kaitse nõuete paremaks täitmiseks nr 2.1.-1/23/1496-3. Ettepaneku sisu oli järgmine: „*lõpetada Teil isiklikul Facebooki kontol kaebaja isikuandmete avalikustamine ja saata selle kohta inspeksioonile kinnitus hiljemalt 04.04.2023 e-posti aadressile info@aki.ee*“. Ettepanekus juhtis AKI mh tähelepanu ettekirjutuse tegemise ja sunniraha määramise võimalusele ning õigusele esitada haldusmenetluse seaduse § 40 lg 1 kohaselt enne haldusakti andmist asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Andmetöötleja on AKI-le vastanud 04.04.2023. Vastuse kohaselt lubas andmetöötleja kustutada helisalvestisi, kuid mitte kaebajast avalikustatud fotosid. AKI on kontrollinud ettepaneku täitmist ning selgus, et helisalvestised olid kustutatud, kuid jätkub kaebajast tehtud fotode avalikustamine. Seega ei ole vastutav töötleja täitnud AKI ettepanekut täies ulatuses.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Isikuandmed on teave inimese ehk füüsilise isiku (andmesubjekti) kohta, millega teda saab otse või kaude tuvastada: nimi, isikukood, asukohateave, samuti füüsilised, geneetilised, vaimsed, majanduslikud, kultuurilised ja mistahes muud tuvastamist võimaldavad tunnused ja nende kombinatsioonid (IKÜM artikkel 4 p 1). Isikuandmete avalikustamine internetis on isikuandmete töötlemine (IKÜM artikkel 4 lg 2).

Andmetöötleja on enda Facebooki kontol avalikustanud kaebajast tehtud fotod. Sellest tulenevalt leiab aset kaebaja isikuandmete töötlemine antud Facebooki kontol.

IKÜM artikkel 4 punkt 7 sätestab, et vastutavaks töötlejaks on füüsiline või juriidiline isik, avaliku sektori asutus, amet või muu organ, kes üksi või koos teistega määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid. Seoses sellega, et käsitletud Facebooki konto omanikuks on XXX siis vastutab ta antud kontol isikuandmetega toimuvate töötlemistoimingute eest. Lisaks lasub vastutaval töötlejal kohustus tõendada, et isikuandmete töötlemisel järgitakse isikuandmete töötlemise põhimõtteid, sh seaduslikkuse põhimõtte (IKÜM artikkel 5 lg 2).

Isikuandmete töötlemiseks, sh avalikustamiseks peab olema õigusaktist tulenev õiguslik alus. IKÜM artikkel 6 kohaselt on isikuandmete töötlemine seaduslik, kui see vastab ühele lõike 1 punktides a kuni f toodud tingimusele ning teatud juhtudel võib mõne inimese andmete avalikustamiseks olla õigustus ajakirjanduslikul eesmärgil (IKS § 4).

AKI selgitab, et ei oma tähtsust asjaolu, kas vastutav töötleja on teinud vaidlusaluseks olevaid fotosid ise või on ta leidnud neid nt internetist, vaid isikuandmete töötlemiseks (või nt taasavalikustamiseks) peab esinema õiguslik alus.

1. IKÜM artikkel 6 lg 1 p a

IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt a sätestab, et isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui andmesubjekt on andnud nõusoleku töödelda oma isikuandmeid ühel või mitmel konkreetsel eesmärgil.

Nõusoleku olemasolu tõendamise kohustus vaidluse korral on vastutaval töötlejal. Antud juhul ei tuvasta AKI, kas nõusolek on kaebaja osas andmete avalikustamiseks võetud ja lähtub sellest, et isik on oma nõusoleku kaebuse esitamisega tagasi võtnud ja soovib lõpetada oma isikuandmete avalikustamise.

2. IKÜM artikkel 6 lg 1 p f

IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f ehk õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemiseks peab andmetöötleja olema veendunud, et isikuandmete töötlemise eesmärk on kaalukam kui andmesubjekti õigused ja vabadused ning IKÜM artiklite 21 (õigus esitada vastuväiteid) ja 17 (õigus andmete kustutamisele) alusel tuleb isikuandmete töötlemine lõpetada, kui andmetöötleja ei suuda tõendada, et töödeldakse mõjuval õiguspärasel põhjusel, mis kaalub üles andmesubjekti huvid, õigused ja vabadused.

Õigustatud huvi alusel isikuandmete töötlemisele peab eelnema andmetöötleja poolt läbiviidud analüüs andmetöötleja ja kolmandate isikute õigustatud huvi ja kaalukuse osas, andmesubjekti õiguste ja huvide ja nende kaalukuse analüüs ning seejärel kaalumise andmetöötleja ja andmesubjekti huvide vahel.

Praegusel juhul ei ilmne, et andmetöötleja võib tugineda õigustatud huvi õiguslikule alusele ning ta ei ole ka ise esitanud AKI-le õigustatud huvi analüüsi, et alust kontrollida.

3. IKS § 4

Teatud juhtudel võib mõne inimese andmete avalikustamiseks olla õigustus ajakirjanduslikul eesmärgil. IKS § 4 kohaselt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta töödelda ajakirjanduslikul eesmärgil, eelkõige avalikustada meedias, kui selleks on avalik huvi ja see on kooskõlas ajakirjanduseetika põhimõtetega. Isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

IKS § 4 alusel isikuandmete avalikustamiseks peavad olema täidetud kolm tingimust:

- 1) isikuandmete avalikustamise vastu esineb avalik huvi;
- 2) avalikustamine on kooskõlas ajakirjanduseetika reeglitega;
- 3) isikuandmete avalikustamine ei tohi ülemäära kahjustada andmesubjekti õigusi.

AKI hinnangul ei ole käesoleval juhul täidetud eelkõige avaliku huvi kriteerium. Avaliku huvi olemasolu saab jaatada, kui tõstatatud teema ja avalikustatud isikuandmed aitavad kaasa debatile demokraatlikus ühiskonnas. Kuid praegusel hetkel ei ilmne, et füüsilisest isikust tehtud foto saaks aidata kaasa debatile demokraatlikus ühiskonnas.

Kuna IKS § 4 kohaldamiseks on üks kriteeriumitest täitmata, siis ei analüüsi AKI ülejäänud kriteeriume, kuna juba ühe täitmata kriteeriumi tõttu ei saa IKS § 4 alusel isikuandmeid avalikustada.

Seoses sellega, et antud olukorras ei esine muid võimalikke õiguslikke aluseid kaebaja isikuandmete avalikustamiseks piirdub AKI eelnevalt väljatoodud õiguslike aluste kohaldamise analüüsiga.

Eeltoodut arvesse võttes on AKI seisukohal, et käesoleval juhul kaebaja isikuandmete avalikustamiseks ei esine ühtegi IKÜM artikkel 6 lõikes 1 nimetatud õiguslikest alustest ning andmetöötleja ei ole AKI-le tõendanud, et andmete avalikustamiseks tuleneb seaduslik alus IKS §-st 4. Isikuandmeid on töödeldud ilma õigusliku aluseta, mistõttu tuleb vastutaval töötlejal lõpetada kaebaja isikuandmete avalikustamine Facebooki kontol.

Vastavalt IKS § 58 lõikele 1 ning IKÜM artikkel 58 lg 2 punktidele f ja g on AKI-l õigus anda korraldus isikuandmete töötlemise piiramiseks. Võttes arvesse, et konkreetsel juhul avalikustatakse füüsilise isiku isikuandmeid ebaseaduslikult ning et vastutav töötleja ei ole täitnud AKI 21.03.2023 ettepanekut täies ulatuses, leiab AKI, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti.

(allkirjastatud digitaalselt)
Alissa Hmelnitskaja
jurist
peadirektori volitusel